

La lectura com a pràctica social en transformació

Publicat per [Interacció](#) [1] el 07/02/2018 - 11:54 | Última modificació: 13/04/2026 - 16:18

El debat sobre la lectura en l'era digital sovint s'ha formulat en termes de pèrdua: menys concentració, menys profunditat, menys llibres. El volum dirigit per Francisco Cruces proposa un desplaçament més productiu. No parteix de la pregunta sobre què s'ha perdut, sinó sobre com s'està transformant la lectura i què revela aquesta transformació sobre la vida social contemporània.

El punt de partida és clar: no assistim a la desaparició de la lectura, sinó a la seva pluralització. Allò que canvia no és només el suport o els dispositius, sinó la manera com es llegeix, amb qui, en quins contextos i amb quins sentits. La lectura deixa de ser una pràctica homogènia vinculada al llibre i es desplega en múltiples formes que combinen text, imatge, oralitat i interacció.

El llibre insisteix en una idea central: llegir és una pràctica social. No és un acte individual aïllat, sinó una activitat travessada per relacions, contextos i disposicions culturals. Es llegeix amb el cos, amb emocions, amb referències prèvies i en relació amb altres persones. Aquesta mirada, d'arrel etnogràfica, desplaça l'atenció dels índexs de lectura cap a les maneres de llegir, que són les que realment permeten entendre què està passant.

En aquest sentit, el volum posa el focus en una diversitat de figures lectores que sovint queden fora de les estadístiques: adolescents que comparteixen lectures a través de booktube, lectors que combinen lectura i escriptura en xarxes socials, clubs de lectura, bibliotecaris, activistes o amateurs. Aquesta diversitat no és anecdòtica. Indica que la lectura s'ha desplaçat cap a formes més col·lectives, híbrides i participatives.

Un dels canvis més significatius és la dissolució de la frontera entre llegir i escriure. En l'entorn digital, els lectors són també productors de continguts, comenten, recomanen, reinterpreten i comparteixen textos. Aquesta figura del "prosumidor" redefineix els circuits tradicionals de mediació cultural i qüestiona el paper exclusiu d'institucions com l'escola o l'editorial.

El llibre també aborda la tensió amb el cànion. Davant la diversificació de pràctiques i referents, les formes de legitimitat cultural es tornen més inestables. Convien discursos que lamenten una suposada pèrdua de qualitat amb altres que celebren una democratització de l'accés i de les formes d'expressió. Aquesta tensió no es resol fàcilment, perquè remet a la funció mateixa de la cultura com a sistema de jerarquies i valors.

En paral·lel, la lectura s'inscriu en una nova ecologia cultural marcada per la velocitat, la fragmentació dels temps i la hiperabundància de continguts. Això no implica necessàriament una degradació de la pràctica, però sí un canvi en les seves condicions materials i simbòliques. Llegir esdevé una activitat més dispersa, integrada en altres pràctiques i menys vinculada a espais i temps exclusius.

El que emergeix del conjunt és una idea força: per entendre la lectura avui no n'hi ha prou amb comptar lectors o llibres. Cal observar què fan les persones amb els textos, com els incorporen a la seva vida quotidiana i quines relacions construeixen a través d'ells. I això obre una pregunta que interpel·la directament les polítiques culturals: si la lectura ja no és només un hàbit individual, com es redefeixen els dispositius públics pensats per promoure-la?

Francisco Cruces [Dir.] | Ariel i Fundación Telefónica

[¿Cómo leemos en la sociedad digital? Lectores, booktubers y prosumidores? \[2\]](#)

Categories: Llibre

Categories: Recursos i publicacions

Etiquetes: lectura i biblioteques

Etiquetes: cultura digital

Etiquetes: participació cultural

Etiquetes: públics de la cultura

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/2018/lectura-en-lera-digital>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/como-leemos-sociedad-digital_0.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/7387>